

[Undervisningsministeren.]

Kirken angaar, har jeg lige sagt — og det ærede Medlem udtalte jo ogsaa, at hun til en vis Grad kunde henholde sig til, hvad jeg havde sagt, men saa bør hun ogsaa tage det for fuld Alvor og henholde sig til det hele —, at jeg ønsker fremtidig et venligt Forhold mellem Skolen og Kirken, og jo friere de staar, des bedre tror jeg, det kan forme sig, og des aandeligere kan det blive; uden at nogen tænker paa verdslig Magt bag sig. Det er jo altid Klerikalismens Fare: den verdslige Magt; dens Anvendelse i aandelige Spørgsmaal er ukristelig, for ikke at sige antikristelig.

Saa var der Skolebogsbetænkningen, som ogsaa er blevet berørt af andre, jeg glemte før at sige lidt om den, og min Tid var ogsaa ved at udløbe. Der er ogsaa et Udkast til Cirkulære for Religionsundervisningen, og jeg har samtidig fra Højberg Christensen faaet et andet Udkast om Religionsundervisningen i Gymnasierne, og jeg faar desuden i Løbet af nogle faa Dage et tredje Udkast til en pædagogisk Reform af Real- og Mellemskolerne. De to Cirkulæreudkast, der foreligger, har jeg gjort mig bekendt med i Julen og Tiden siden da, og det er min fulde Overbevisning, at den Strid, der paa dette Omraade har rejst sig, f. Eks. mellem Dr. Kaper og Professor Bentzen — jeg overværede ogsaa Mødet i Pædagogisk Selskab forleden om Religionsundervisningen i Folkeskolen —, denne Strid er, hvad jeg allerede havde Lejlighed til at sige under Finanslovdebatten, uden at nogen, der havde interPELLeret mig om Spørgsmaalet, modsagde min Fremstilling, ganske kunstigt pustet op. Meningsforskellene er i Virkeligheden ikke større, end at de med Fordragelighed og god Vilje fra de forskellige Sider kan udjævnes. Paa Mødet i Pædagogisk Selskab gjorde Professor Bentzen selv et Skridt dertil, idet han henstillede visse Bemærkninger til nærmere Overvejelse i Ministeriet, og jeg sagde selv i Efteraaret, at jeg skulde ikke have noget imod, at f. Eks. Sætningen om opbyggende Tendens blev strøget.

Endelig kan jeg oplyse, og det maa dog vist berolige det ærede Medlem fuldkommen, at efter at vi nu i Undervisningsministeriet har underkastet disse Udkast til nye Cirkulærer om Religionsundervisningen en Under søgelse og Overvejelse, har jeg sendt dem til Kirkeministeriet for at afæske dette Ministerium en Erklæring. Det er i god Overensstemmelse med hidtidig Praksis, at det ene Ministerium raadfører sig med andre Ministerier om Grænsespørgsmaal, der kan berøre begge Ministerier. Hvem Kirkemini-

steren saa vil raadføre sig med, maa han selv om; om han vil raadføre sig med en eller flere Biskopper eller med dem alle, om han vil lade Sagen gaa til Overvejelse og Udtalelse i det kirkepolitiske Udvalg, maa han selv afgøre.

Professor Torm sagde paa Mødet i Pædagogisk Selskab, at det var en Fejl, at de kirkelige Myndigheder ikke blev hørt, men som kirkelige Myndigheder nævnte han Biskopperne og Landemoderne. Men disse er ikke retlig set Kirkemyndighederne her i Danmark, og det vil Professor Torm heller ikke fastholde. Nej, de retlige Kirkemyndigheder i Danmark er Kirkeministeren og Højesteret — saadan ligger Landet, saadan er vor gældende Kirkeforfatning. Vi har nemlig en Kirkeforfatning, den, som J. C. Christensen har bygget op. At denne kan trænge til Ændring, er ingen mere villig til at erkende end jeg, og jeg har i det kirkepolitiske Udvalg arbejdet ivrigt for en Ændring af denne Forfatning mere i Retning af kirkeligt Selvstyre; men vi har desværre, naar vi tilbød fuldt Selvstyre for Kirken, baade aandeligt og økonomisk, ikke mødt nogen Forstaaelse i kirkelige Kredse — saadan ligger Landet. Jeg kunde godt ønske en anden Kirkeforfatning end den, vi nu har, med Kirkeministeriet og Højesteret som højeste kirkelige Myndigheder, for det er de.

Jeg har altsaa ladet disse Udkast til Cirkulære gaa over til Kirkeministeriet til Erklæring, og Kirkeministeren kan raadføre sig derom med alle de kirkelige Instanser, han vil, og jeg antager, at Professor Torm, der er Formand for det nye kirkelige Forbund af 1933, vil føle sig fuldkommen tilfreds hermed. Der er derfor ikke i nogen Henseende nogen som helst Mulighed for at puste en Skole- og Kirkekamp op i dette Øjeblik paa det foreliggende Grundlag. Man vil det alligevel fra en vis Side — men det er ikke nogen meget omfattende Del af den danske Kirkebefolkning —, og man faar fra visse politiske Sider Støtte dertil, fordi der maaske kan laves Politik derpaa, man kan maaske samle visse Stemmer fra visse Amtskredse — det er jo en af Ulykkerne ved den kulturelle Situation i Øjeblikket, at 2 Partier er i Færd med kraftigt at konkurrere om de mest uintelligente Stemmer i visse Amtskredse.

Jeg tror ikke, der er Mulighed for at rejse en saadan Kamp. Jeg har talt om Motiverne dertil: Man søger fra en vis Side — jeg tror ikke, jeg her kan bruge Udtrykket: for Guds Skyld, eller: med Guds Hjælp — at rejse en saadan Kirke-